

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Exempel på tentamina i Teoretisk filosofi: Föreläsningkurs

I detta häfte hittar du exempel på tentamina som lämpar sig bra att öva sig på inför skrivningarna. Det är viktigt att vara medveten om att frågorna som kommer på tentamina kan variera från år till år.

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamen
Datum: 2019-02-22
Tid: 8-12
Kurs: Kunskapsteori (FTEA21:1)
Examinerande lärare: Erik J. Olsson
Maxpoäng: 10
Poäng för godkänt: 5
Poäng för väl godkänt: 8

Tentamen:

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Varje fråga nedan kan ge max 2 poäng.

1. Charles Sanders Peirce skiljer mellan fyra sätt att "fixera övertygelser". Ange dessa samt beskriv vilka för- och nackdelar de har enligt Peirce med avseende på målet att ha övertygelser som är stabila.
2. Förklara vad som menas med Gettier-problemet för JTB-teorin om kunskap samt ange ett förslag i kurslitteraturen på hur det kan angripas.
3. Förklara vad som menas med en kausal analys av kunskapsbegreppet. Ett berömt exempel fick Alvin Goldman att överge den kausala analysen och istället anamma en teori som hänvisar till möjliga relevanta alternativ. Ange exemplet och förklara! Ledtråd: lador spelar en viss roll.
4. I uppsatsen "Externalist theories of empirical knowledge" argumenterar Laurence Bonjour mot reliabilismen genom att ange en serie förmodade motexempel som involverar synskhet ("clairvoyance"). Förklara vad dessa exempel och Bonjours kritik går ut på.
5. Ange vad som menas med att kunskapen är logiskt sluten samt beskriv hur denna slutenhetsprincip ger upphov till ett skeptiskt problem. Ange ett förslag i kurslitteraturen på hur problemet kan undvikas.

Skriv utförliga svar. Motivera dina svar och var noga med att skriva tydligt och läsbart.

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamen
Datum: 2019-04-01
Kurs: Kunskapsteori (FTEA21:1)
Examinerande lärare: Erik J. Olsson
Maxpoäng: 10
Poäng för godkänt: 5
Poäng för väl godkänt: 8

Tentamen:

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Varje fråga nedan kan ge max 2 poäng.

1. Redogör för Platons syn på kunskapens natur och (mer)värde.
2. Redogör för Descartes kunskapsteori.
3. Redogör för Keith DeRoses kända bankexempel. Ange två möjliga tolkningar av exemplet och vad det visar som tagits upp på kursen.
4. Förklara skillnaderna mellan expansion, kontraktion och revision i teorin om kunskapens dynamik. Ge exempel på varje typ av förändring.
5. I två uppsatser i kursboken *Knowledge* försvarar författarna en form av så kallad semantisk externalism: Putnams uppsats "Brains in a vat" och Davidsons uppsats "A coherence theory of truth and knowledge". Skissera kort deras ansatser. Vilka likheter/skillnader hittar du mellan Putnams och Davidsons teorier?

Var vänlig skriv tydligt.

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 15 mars 2019
Kurs: FTEA21:2
Examinerande lärare: Robin Stenwall
Maxpoäng: 34
Poäng för godkänt: 17
Poäng för väl godkänt: 25.5

Ordinarie tentamen i Formell logik

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Besvara samtliga nedanstående frågor.

Undersök med hjälp av sanningsvärdestabeller huruvida följande satser är tautologier, kontradiktioner eller varken tautologier eller kontradiktioner. (6 p)

- $\neg(P \wedge \neg Q \wedge \neg P)$
- $\neg((P \wedge Q) \rightarrow (P \vee Q))$
- $(P \vee Q) \rightarrow (\neg P \wedge \neg Q)$

2. Avgör med hjälp av sanningsvärdestabeller om $\neg((A \vee B) \wedge \neg C)$ är tautologiskt ekvivalent med $(\neg A \wedge \neg B) \vee C$. (2 p)

3. I följande övning skall endast de grundläggande härledningsreglerna användas, dvs eliminations- och introduktionsreglerna. (8 p)

- Härled $\neg P \vee Q$ från premisserna $\neg P \wedge R$.
- Härled $\neg(P \wedge \neg P)$ från inga premisser.
- Härled $C \vee D$ från premisserna $A \vee B$, $A \rightarrow C$ och $B \rightarrow D$.
- Härled $(A \rightarrow B) \leftrightarrow (\neg A \vee B)$ från inga premisser.

4. Ange den sanningsfunktionella formen hos nedanstående satser samt undersök vilken typ av nödvändig sanning de uttrycker, dvs. huruvida de är tautologier, FO-giltiga satser (eng. *First-order validities*) eller logiska sanningar som varken är tautologier eller FO-giltiga satser. Motivera kort dina svar. (8 p)

- a. $\neg\exists x \text{Framför}(x, x)$
b. $(\exists x \text{Kub}(x) \rightarrow \forall y \text{Stor}(y)) \leftrightarrow (\neg\forall y \text{Stor}(y) \rightarrow \neg\exists x \text{Kub}(x))$
c. $\text{Kub}(b) \rightarrow \exists x \text{Kub}(x)$
d. $\forall x (\text{Kub}(x) \wedge \text{Stor}(x)) \rightarrow \neg\exists x (\neg\text{Stor}(x) \vee \neg\text{Kub}(x))$
5. Inom den aristoteliska syllogistiken talar man om konträra och kontradiktoriska propositioner. Vad avses med detta? Illustrera med exempel. (2 p)
6. Formalisera satserna nedan i FOL med användning av följande konstantsymboler: p: polischefen
predikatsymboler: D(x): x är detektiv, T(x): x är tjuv, J(x, y): x jagar y och F(x, y): x fångar y
- a. Polischefen jagar någon tjuv
b. Någon detektiv jagar någon tjuv
c. Det finns exakt en detektiv
d. Varje detektiv som jagar en tjuv fångar den tjuven (8 p)

Skriv tydligt. Svårlästa svar beaktas inte.

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 6 maj 2019
Kurs: FTEA21:2
Examinerande lärare: Robin Stenwall
Maxpoäng: 32
Poäng för godkänt: 16
Poäng för väl godkänt: 24

Omtentamen i Formell logik

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Besvara samtliga nedanstående frågor.

1. Undersök med hjälp av sanningsvärdestabeller huruvida följande satser är tautologier, kontradiktioner eller varken tautologier eller kontradiktioner.

- $\neg((P \wedge Q) \rightarrow (P \vee Q))$
- $\neg(P \vee (\neg P \wedge Q)) \leftrightarrow (\neg P \wedge \neg Q)$
- $(P \vee Q) \vee \neg(P \vee (Q \wedge R))$ (6 p)

2. Avgör med hjälp av sanningsvärdestabeller huruvida:

$$A \vee (B \wedge C) \leftrightarrow (A \vee B) \wedge (A \vee C) \quad (2 \text{ p})$$

3. I följande övning skall endast de grundläggande härledningsreglerna användas, dvs eliminations- och introduktionsreglerna.

- Härled $\neg P$ från premisserna $\neg P \vee Q$ och $\neg Q$
- Härled $(P \wedge Q) \vee \neg P \vee \neg Q$ från inga premisser
- Härled $P \rightarrow \neg Q$ från premisserna $R \vee \neg P$ och $Q \rightarrow \neg R$ (6 p)

4. Ange den sanningsfunktionella formen hos nedanstående satser samt undersök huruvida de är tautologier, FO-giltiga satser (eng. *First-order validities*) eller logiska sanningar som varken är tautologier eller FO-giltiga satser. Motivera kort dina svar.

- $\forall x \neg \text{Längre}(x, x)$
- $\forall x \text{Kub}(x) \rightarrow \neg \exists x \neg \text{Kub}(x)$

Var god vänd!

- c. $\neg(\text{Kub}(a) \wedge \forall x \text{ Stor}(x)) \rightarrow (\neg\text{Kub}(a) \vee \neg\forall y \text{ Stor}(y))$
d. $(\text{Kub}(a) \rightarrow \exists x \text{ Kub}(x)) \leftrightarrow (\neg\text{Kub}(a) \vee \exists x \text{ Kub}(x))$ (8 p)

5. Inom den aristoteliska syllogistiken talar man om konträra och kontradiktoriska propositioner. Vad avses med detta? Illustrera med exempel. (2 p)

6. Formalisera satserna nedan i FOL med användning av följande

konstantsymbol: p: polischefen

predikatsymboler: D(x): x är detektiv, T(x): x är tjuv, J(x, y): x jagar y och F(x, y): x fångar y.

- a. Polischefen fångar någon tjuv
b. Någon detektiv jagar någon tjuv
c. Polischefen fångar någon tjuv men någon detektiv gör det inte
d. Varje detektiv som jagar en tjuv fångar den tjuven (8 p)

Skriv tydligt. Svårlästa svar beaktas inte.

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamen
Datum: 2019-04-17
Kurs: Språkfilosofi (FTEA21:3)
Examinerande lärare: Olle Blomberg
Maxpoäng: 20
Poäng för godkänt: 10
Poäng för väl godkänt: 15

Tentamen i teoretisk filosofi: Språkfilosofi

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

1. Kripke kritiserar tesen att egennamn är förklädda (kluster av) bestämda beskrivningar och dessa bestämmer ett egennamns referens. Han skisserar också en alternativ typ av teori som redogör för ett egennamns referens.

- (a) Varför kan inte egennamn förstås som förklädda bestämda beskrivningar enligt Kripke? (2p)
- (b) Beskriv kortfattat den alternativa referensteori för egennamn som Kripke skisserar. (2p)

2. Utgångspunkten för Putnams diskussion om mening i "Meaning and reference" är ett dilemma.

- (a) Hur ser dilemmat ut, d.v.s. vilka två teser hävdar Putnam är oförenliga? (2p)
- (b) Varför tror Putnam att teserna är oförenliga? Återge åtminstone två olika exempel som talar för att de är det. (2p)

3. Reflektera över följande utbyte i en konversation:

A: Ska vi gå å bada?

B: Det kommer snart att börja regna.

- (a) Vilken konversationsimplikatur tror du förmedlas av Bs replik? Rättfärdiga ditt svar med hänvisning till hur A skulle kunna "räkna ut" implikaturen genom att stödja sig på Grices samarbetsprincip och konversationsmaximer. (2p)
- (b) Enligt Grices tekniska användning av termen "säga", vad säger B med sitt yttrande? Förklara i vilken utsträckning vad som sägs är beroende av yttrandets kontext. (2p)

4. Borg diskuterar skillnaden mellan semantik och pragmatik och urskiljer flera olika teoretiska positioner. Vad utmärker, enligt Borg, de två huvudriktningarna:

- (i) minimal semantik? (2p)
- (ii) radikal pragmatik? (2p)

Använd gärna exempel för att konkretisera skillnaden.

5. Frege försvarar i "On Sense and Reference" en utbytbarhetsprincip.

- a) Hur lyder principen? (1p)
- b) Vilket problem står principen inför vid första anblicken? (1p)
- c) Hur räddar Frege principen från detta problem? (2p)

Var vänlig skriv tydliga och utförliga svar. Jag vore mycket tacksam om ni också kommer ihåg att fylla i en kursutvärdering!

Lycka till! /Olle

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamen
Datum: 2019-05-29
Kurs: Språkfilosofi (FTEA21:3)
Examinerande lärare: Olle Blomberg
Maxpoäng: 20
Poäng för godkänt: 10
Poäng för väl godkänt: 15

Tentamen i teoretisk filosofi: Språkfilosofi

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

1. Kripke kritiserar tesen att egennamn är förklädda bestämda beskrivningar och att dessa bestämmer egennamns referens. Han skisserar också en alternativ typ av teori som redogör för egennamns referens.

(a) Varför kan inte egennamn förstås som förklädda bestämda beskrivningar enligt Kripke?

(2p)

(b) Beskriv kortfattat den alternativa typ av referensteori för egennamn som Kripke skisserar.

(2p)

2. Utgångspunkten för Putnams diskussion om mening i "Meaning and reference" är ett dilemma.

(a) Hur ser dilemmat ut, d.v.s. vilka två teser hävdar Putnam är oförenliga? (2p)

(b) Varför tror Putnam att teserna är oförenliga? Återge åtminstone två olika exempel som talar för att de är det. (2p)

3.

(a) Hur analyserar Grice talarmening i "Meaning"? (3p)

(b) Ge ett exempel på ett möjligt problem med analysen där villkoren antingen inte är nödvändiga eller inte ens är sammantaget tillräckliga. (1p)

4. Camp diskuterar tre olika analyser av "racial slurs".

(a) Redogör kortfattat för de tre analyserna (3p).

(b) Redogör för vardera ett problem för de första två analyserna som får Camp att föredra den tredje. (2p)

5. Frege argumenterar både emot tesen att mening är något mentalt och emot tesen att det sammanfaller med referens.

(a) Hur argumenterar Frege mot tesen att mening är något mentalt? (1p)

(b) Hur argumenterar Frege mot att mening är referens? (1p)

(c) Vad tror Frege att mening är? (1p)

Var vänlig skriv tydliga och utförliga svar. Jag vore mycket tacksam om ni också kommer ihåg att fylla i en kursutvärdering!

Lycka till! /Olle

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 3 maj 2019
Kurs: FTEA21: 4
Examinerande lärare: Robin Stenwall
Maxpoäng: 40
Poäng för godkänt: 20
Poäng för väl godkänt: 30

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

1. Formalisera satserna nedan i FOL med användning av följande predikatsymboler: $M(x)$: x är mumintroll och $S(x, y)$: x är släkt med y .
 - a. Det finns minst två mumintroll.
 - b. Det finns exakt två mumintroll.
 - c. Samtliga mumintroll är släkt med högst två mumintroll. (6 p)

2. Skriv om nedanstående satser i prenex normal form (redogör för hur du går tillväga):
 - a. $\forall x \exists y P(x, y) \leftrightarrow \exists x \forall y \exists z R(x, y, z)$.
 - b. $\forall x ((\exists y R(x, y) \wedge \forall y \neg S(x, y)) \rightarrow \neg (\exists y R(x, y) \wedge P))$. (6 p)

3. Använd er endast av eliminations- och introduktionsreglerna i följande härledningar:
 - a. Härled $\neg \exists x P(x)$ ur $\forall x \neg P(x)$ och vice versa.
 - b. Härled $\exists x (P(x) \vee Q(x))$ ur $(\exists x P(x) \vee \exists x Q(x))$ och vice versa.
 - c. Härled $\exists x P(x) \rightarrow \exists x Q(x)$ ur $\forall x (P(x) \rightarrow Q(x))$. (9 p)

4. Använd dig av Russells teori för bestämda beskrivningar för att formalisera följande satser i FOL med hjälp av lämpligt lexikon:
 - a. Den nuvarande kungen av Spanien är inte demokratiskt sinnad.
 - b. Ingen av (de två) språkrören är pålitlig. (4 p)

5. Visa med ett formellt eller informellt bevis hur Russells paradox uppkommer i naiv mängdlära. Var noga med att motivera vilken eller vilka av den naiva mängdlärens grundläggande principer som används i beviset. Redogör även för hur ZFC undviker paradoxen. (5 p)

Var god vänd!

6. Ge en mängdteoretisk definition av:

a. $A \subseteq B$

och en informell definition (av typen $\{x \mid P(x)\}$) av:

b. $A \cup B$, och

c. $\wp(A)$

(6 p)

7. Redogör i korthet för hur Tarski definierar sanning i en modell.

(4 p)

Skriv tydligt. Svårlästa svar tas inte i beaktande.

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 14 juni 2019

Kurs: FTEA21: 4

Examinerande lärare: Robin Stenwall

Maxpoäng: 32

Poäng för godkänt: 16

Poäng för väl godkänt: 24

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

1. Formalisera satserna nedan i FOL med användning av följande predikatsymboler: $M(x)$: x är mumintroll, $H(x)$: x är hemul och $K(x, y)$: x är kär y .
 - (i) Det finns minst två hemuler
 - (ii) Det finns högst två hemuler
 - (iii) Det finns exakt två hemuler
 - (iv) Det finns exakt ett mumintroll som är kär i högst en hemul (4 p)
2. Skriv om följande satser i prenex normalform (redogör för hur du går tillväga).
 - (i) $\forall x \forall y ((P(x, y, z) \wedge \exists u Q(x, u)) \rightarrow \exists v Q(x, v))$
 - (ii) $\exists x (S(x) \wedge \forall y (L(y) \rightarrow A(x, y)))$ (6 p)
3. Använd endast eliminations- och introduktionsreglerna i följande härledningar:
 - (i) Härled $\forall x (T(x) \rightarrow (L(x) \vee M(x)))$ ur $\neg \exists x (T(x) \wedge S(x))$ och $\forall y (S(y) \vee M(y) \vee L(y))$
 - (ii) Härled $\forall x (D(x) \rightarrow S(x, c))$ ur $\forall x (D(x) \rightarrow S(x, a))$, $S(a, c)$ och $\forall x \forall y \forall z ((S(x, y) \wedge S(y, z)) \rightarrow S(x, z))$ (6 p)
4. Använd dig av Russells teori för bestämda beskrivningar för att formalisera följande satser i FOL med hjälp av lämpligt lexikon.
 - (i) Kungen av Kungsan är farlig.
 - (ii) Ingen av (de två) kuberna är röd. (4 p)
5. Visa med ett formellt bevis hur Russells paradox uppkommer i naiv mängdlära. Var noga med att motivera vilken eller vilka av den naiva mängdlärans grundläggande principer som används i beviset. Ange även hur Zermelo-Frankels mängdlära undviker paradoxen? (4 p)
6. Betrakta mängderna $A = \{1, 2, 37, 89, 146, \{0\}\}$ och $B = \{146, \{0\}, \{10\}, 66, 0\}$. Ange $A \cup B$ och $\mathcal{P}(A \cap B)$. Ge även ett informellt bevis för $\{\emptyset, A\} \subseteq \mathcal{P}(A)$. (4 p)
7. Redogör i korthet för hur Tarski definierar sanning i FOL. (4 p)

Skriv tydligt. Svårlästa svar beaktas inte.

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 7 juni 2019
Kurs: FTEA21: 5
Examinerande lärare: Robin Stenwall
Maxpoäng: 20
Poäng för godkänt: 10
Poäng för väl godkänt: 15

Oridnarie tentamen i Metafysiska frågor i analytisk filosofi

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Varje fråga ger högst fem poäng. Skriv tydligt. Svårlästa svar tas inte i beaktande.

1. David Armstrong förespråkar konjunktiva egenskaper men förnekar att det finns negativa och disjunktiva egenskaper. Förklara vad dessa egenskaper är och redogör för skälen till att Armstrong anammar ovan angivna position.
2. David Hume och A. C. Ewing representerar två olika synsätt på kausalitet. Redogör för de centrala skillnaderna.
3. Vad är gemensamt för de så kallade B-teorierna om tid? Beskriv skillnaderna mellan den "gamla" och den "nya" B-teorin.
4. Beskriv skillnaderna mellan endurantismen och perdurantismen, respektive presentismen och eternalismen. Vilka fortlevnadsteorier passar ihop med vilka tidsteorier? Motivera dina val.

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 20 juni 2019
Kurs: FTEA21: 5
Examinerande lärare: Robin Stenwall
Maxpoäng: 20
Poäng för godkänt: 10
Poäng för väl godkänt: 15

Omtentamen i Metafysiska frågor i analytisk filosofi

Obs! Viktig information om legitimation!

Vid tentamenstillfället skall Du ha med Dig giltig legitimation. Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Varje fråga ger högst fem poäng. Skriv tydligt. Svärlästa svar tas inte i beaktande.

1. Armstrong förespråkar teorin att världen består av sakförhållanden (states of affairs). Vad är ett sakförhållande, vad består ett sakförhållande av, och varför bör vi anta att det finns sakförhållanden, enligt Armstrong?
2. David Lewis förnekar att det finns "transvärldsindivider" – varför? Likväl vill han behålla distinktionen mellan kontingenta och essentiella egenskaper – vari består distinktionen och hur lyckas han upprätthålla den?
3. Beskriv J. L. Mackies analys av kausalitet i termer av INUS-villkor och kausala fält ("causal fields"). Redogör även kort för något av de problem som Mackies analys drabbas av.
4. Den så kallade presentismen (en version av A-teorin för tid) beskrivs ofta som intuitivt korrekt. Likväl är den behäftad med flera problem. Beskriv presentismens innehåll och två problem med teorin.

Lycka till!

